

NIFS

Norsk interesseforening
for stamming og løpsk tale

Årsberetning 2018

1. Foreningens art

Norsk interesseforening for stamming og løpsk tale er en landsomfattende organisasjon for personer som stammer og personer med løpsk tale, og andre som er interessert i stamming og løpsk tale. Foreningen har som formål å arbeide for å bedre situasjonen for personer som stammer og/eller har løpsk tale.

Norsk stammeforening ble stiftet av Bjørn Jansen, Eivind Norrud og Tor Raudajoki 24. oktober 1976 på en hytte tilknyttet Halmrast skole. Foreningens vedtekter ble første gang vedtatt på årsmøtet 17. november 1979, og er revidert ti ganger siden, senest under årsmøtet 2016. Foreningen skiftet til dagens navn under ekstraordinært årsmøte 22. oktober 2016 i Trondheim.

2. Medlemstall

2018 hadde foreningen 487 betalende medlemmer. Av disse var 289 hovedmedlemmer, 94 familiemedlemmer (registrert på samme bostedsadresse som hovedmedlemmet) og 91 fagpersoner. På grunn av problemer med den elektroniske fakturautsendingen, har flere fakturaer ikke kommet frem, noe som har medført at rundt 80 personer ikke har betalt kontingent for 2018.

Foreningen har cirka 585 aktive medlemmer som vil motta faktura i 2019. Aktive medlemmer er alle som er registrert i medlemsregisteret, uavhengig om medlemskontingent er betalt.

3. Styrets virksomhet

Styret har arbeidet videre med tidligere års arbeid med rekruttering, samt videreutvikle arenaer for våre medlemmer. Vi har holdt fire store arrangementer: årsmøtehelg (vårseminar, mars), Familieweekend (sommerleir for barn, juni), Ungdomsweekend og Høstweekend (begge i oktober).

Det har vært arrangert fem styremøter i 2018, og rundt 60 saker er behandlet. Alle fem styremøter har vært på foreningskontoret, som vi deler med Afasiforbundet i Torggata, Oslo sentrum. Styret har fortsatt med samme linje som de seneste år; finne nye måter å finansiere foreningen på, styrke lokallagene, og være mer synlige og aktive på sosiale medier som Facebook og YouTube, samt arbeide mer målrettet for å rekruttere flere unge medlemmer.

De tre første månedene av 2018 var styreleder sykmeldt, og daværende nestleder Jon-Øivind Finbråten var fungerende leder og daværende varamedlem Oscar Aaslund Hovin var fungerende nestleder. Siden styreleder kom tilbake i sitt verv ved forrige årsmøte i mars 2018, har nåværende nestleder Hovin gjort en uvurderlig innsats for NIFS, og vært en verdifull støttespiller og makker for styreleder, og en ressurs for resten av styret.

Styret 2018/19:

- Martin Aasen Wright (styreleder)
- Oscar Aaslund Hovin (nestleder)
- Monica Juliebø
- Morten Hagen Blokkdal
- Ole Jørgen Hess
- Claudia Sjøberg
- Oddvar Munro-Jensen

Vara:

- Liv Goldstein
- Ciel Waagenes Udbjørg
- Anne-Marie Heidenreich

4. Økonomi

Regnskapet for 2018 viser et overskudd på kr 152 963 mot et underskudd på kr 25 914 kr for 2017. I skrivende stund er ikke årsregnskapet ennå godkjent av revisor. Godkjent årsregnskap blir presentert av styreleder under årsmøtet lørdag 16. mars 2019 i Oslo.

Hovedårsaken til overskuddet er økt tilskudd fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) i forhold til de seneste år (cirka 50.000 kr). Tilskudd for 2018 er beregnet etter antall medlemmer og likepersonsaktiviteter i 2016. I 2016 hadde NIFS en medlemsvekst på 75 medlemmer fra 2015. Flere medlemmer gir mer offentlig tilskudd, som betyr et mer utvidet tilbud til medlemmene.

Andre årsaker til overskudd for 2018 er blant annet mer i bingoinntekter (33.000 kr) og mindre utgifter til lokallag, Stamposten og leie av lokaler, og mindre utgifter til mat og overnatting på seminarer (70.000 kr) og til nye opplag av brosjyrer (40.000 kr).

5. Medlemsarrangementer

De store arrangementene til NIFS skal være en møteplass for likesinnede, og hvor man kan lære noe nytt, høste nye erfaringer, og nyte et inkluderende sosialt fellesskap. Seminaret etter årsmøtet (vårseminar) og Høstweekend har de siste årene vært nærmest fagseminarer å regne, mens Familieweekend har vært et rent sosialt arrangement for barn (og foreldre). Styret jobber med å balansere mellom faglige innslag, likepersonsaktiviteter, gruppearbeid og sosialt samvær.

Styret besluttet at fra og med 2018 ville Høstweekend være et langt mer sosialt arrangement enn de senere år, mens vårseminaret (etter årsmøtet) fortsatt skal legge mest vekt på det faglige. Familieweekend er barnas helg og Ungdomsweekend ungdommens.

Antall deltakere:

- Årsmøtehelg: 50
- Familieweekend: 50 (derav 23 barn)
- Ungdomsweekend: 10
- Høstweekend: 17

Årsmøtehelg – «Sjef over egen stemme» (Gardermoen, 17.-18. mars):

Et gjentagende spørsmål for mange som stammer er hvordan vi opplever frykten for å stamme. Men hvilken frykt har vi for vår egen stemme? NIFS-medlem Dag Billit et foredrag om hvilken betydning logopedbehandling, McGuire-programmet, NLP, improteater og meditasjon har hatt for stammingen hans. Underveis fikk deltakerne som ikke hadde vært på McGuire-kurs prøve noen av de teknikkene. Etter foredraget holdt styremedlemmene Monica Juliebø og Ole Jørgen Hess henholdsvis likepersonssamtaler og workshop for lokallagene. Lokallagene i Bergen, Molde og Trondheim diskuterte og utvekslet erfaringer. NIFS har som mål å styrke lokallagene. Underveis var det ønske om å starte opp igjen aktivitet i Stavanger og Oslo. Flere gode forslag til aktiviteter ble lagt fram som utgangspunkt for videre arbeid i de forskjellige lagene.

Under likepersonssamtalene hadde de en konkurranse for å bryte isen. Hver person skulle komme med fem påstander om seg selv, så skulle de andre gjette om det var sant eller usant. Gjettet man riktig fikk man poeng. De hadde deretter case-arbeid der gruppen fikk presentert tre ulike oppdiktete situasjoner. Det var en som skulle på jobbintervju, ei som skulle holde tale i bryllup og en som skulle på blind date. Gruppen skulle gi råd til personene, pluss dele egne erfaringer i lignende situasjoner. Tilbakemeldingene var at det var nyttig å snakke om oppdiktete case, da fikk en selv velge hvor mye en ville dele av sine egne erfaringer.

Første foredrag var ved Linn Stokke Guttormsen, som er stipendiat ved Universitetet i Oslo. Hun presenterte funn med utgangspunkt i sin avsluttende doktorgradsavhandling om barnehagebarn og stamming. Her fikk vi høre om forekomst av stamming hos barnehagebarn, vanskeligheter i kommunikasjonssituasjoner og hvordan det sosiale livet blir påvirket av stammingen. Det var flere som benyttet anledningen til å stille spørsmål, både om barnas eget syn på stammingen, og hvordan foreldrene og barnehagepersonalet oppfattet stammingen.

Stipendiat Siv Andresen ved Universitetet i Bergen skal i sitt doktorgradsprosjekt «Stamming: Hjerne, åtfærd og nye utredningsstrategier» utforske hjernen til voksne som stammer ved bruk av MR-skanning. Til studien søker Andresen 40 personer i alderen 18-65 år som stammer og 40 kontrollpersoner (som ikke stammer). Man får først tilsendt et spørreskjema som man fyller ut hjemme. I MR-maskinen får man se bilder og skrevne ord og skal si høyt hva man ser enten alene eller i kor med Andresen sin stemme. Undersøkelsene som starter i august, foregår ved Universitetet i Bergen.

Årsmøtehelgen ble avsluttet med Kjetil Kristoffersen, som fortalte om hva man kan gjøre med sin egen situasjon, og hvilken betydning hvert valg har.

Familieweekend (Lillehammer, 22.-24. juni):

Familieweekend er vårt viktigste arrangement. Fordi arrangementet er for barna. Forskning og logopedseminarer snakker om tidlig innsats og hvorfor det er så avgjørende for barnas videre stamming med behandling på et tidlig stadium. Familieweekend er et helt sentralt bidrag fra NIFS i så måte.

Årets sommerleir for barn, Familieweekend var lagt til Hunderfossen på Lillehammer. Totalt 50 deltagere, derav 23 barn, en nedgang fra de senere år, men ikke mindre populært av den grunn.

Fredag kveld var det «bli kjent»-aktiviteter. Det var fine premier, og de voksne ble like ivrig som barna i konkurransene. På lørdag var det tur til Hunderfossen Familiepark, og attraksjonene var mange og spennende; berg-og-dalbane, vikingskip, eventyrtog, rafting, tømmerrenne og «trolldroppet». Barna var også med på Kahoot (quiz) og andre engasjerende leker. Søndag holdt logoped Tommy Olsen, medlem av Faglig utvalg, foredrag om barn og stamming for foreldrene. Noen barn og ungdommer kjente hverandre fra tidligere arrangement, mens andre var med for første gang. Vi fikk gode tilbakemeldinger om hvor kjekt det var å delta på Familieweekend, spesielt fra dem som ikke har vært med før og som kanskje for første gang er sammen med andre som stammer.

Dette var den tredje og siste Familieweekend under ledelse av Monica Juliebø, styremedlem siden 2016. Allerede i 2015 var hun en sterk bidragsyter under Familieweekend, den gang under ledelse av tidligere styreleder Bjørn Erik Sættem. Familieweekend ble startet av daværende styremedlem og foreldrekontakt Elisabeth Frydenlund i 2014. Familieweekend hadde ikke vært det populære og betydningsfulle arrangementet uten Monica Juliebø. Hun har gjort Familieweekend til sitt arrangement, en helg som barna vender tilbake til. NIFS takker Monica for fantastisk flott arbeid gjennom disse årene!

Ungdomsweekend – «#ViErUngStammen» (Oslo, 5.-7. oktober):

Fredag kveld var det «bli kjent»-aktiviteter og vi snakket om hvordan det var å stamme og/eller løpsktale. Lørdag hadde vi «green hat challenge», som var et rebusløp i Oslo. Det var meget bra opplegg hvor det virket som at alle koste seg. Det var også litt fritid hvor man i grupper eller par fikk se litt av Oslo by. Sosialt på kvelden. Søndagen kom Alexander Mørland Karlsen med et opplegg rundt bevisstgjøring og mestring på individuelt nivå. Her ble vi alle litt bedre kjent med oss selv og hva man ønsker for fremtiden.

Noen ungdommer kjente hverandre fra tidligere arrangement, mens andre var med for første gang. Vi fikk gode tilbakemeldinger om hvor kjekt det var å delta på Familieweekend, spesielt fra dem som ikke har vært med før og som kanskje for første gang er sammen med andre som stammer.

Høstweekend – «Språkets mur» (Bergen, 12.-14. oktober):

NIFS arrangerte Høstweekend i Bergen 12.-14. oktober, tema var sosial frykt for å stamme. Vi hadde hyret inn Bypsykologene til å holde foredrag om sosial frykt. Vi hadde også fått tidligere leder av NIFS, Arne Hope til å ha en workshop med Harrison-workshops. Parallelt med Harrison-workshops hadde vi en gruppe deltagere som ble det utdannet til likepersoner (se eget hovedpunkt). Styremedlem Monica Juliebø hadde en likepersonaktivitetsgruppe med forskjellige oppgaver/leker som fikk alle til å delta. Dette var svært populært og vil bli gjentatt. Lørdag ettermiddag ble det arrangert båttur på byfjorden.

Vi har nå forsøkt å arrangere Høstweekend utenfor Oslo noen år, med betydelig mindre oppslutning enn de gangene vi hadde arrangementet i Oslo. Fremtidige høstweekend vil derfor bli arrangert i Oslo.

6. Interessepolitisk arbeid

I 2018 har vi fulgt opp det interessepolitiske arbeidet fra 2016 og 2017, det vil si: brosjyrer, Faglig utvalg og øvrig samarbeid med logopedmiljøet og en prioritering hvilke søknader vi skal satse på for å finansiere NIFS.

Brosjyrer:

Allerede tidlig i 2018, ble det tomt for brosjyrer. Styret tok derfor kontakt med TFB Trykk på Hølonda i Trøndelag som trykket opp 6.000 brosjyrer til en god pris. Gjennom hele året har styret blitt kontaktet av logopeder, skoler / barnehager og andre som har ønsket å bestille brosjyrer.

Faglig utvalg:

I 2018 gjenopprettet NIFS et faglig utvalg, nå bestående av fire spisskompetente logopeder, Hilda Sønsterud (Statped Sørøst, avd. språk/tale), Linn Stokke Guttormsen (EST-prosjektet, Institutt for spesialpedagogikk, Universitetet i Oslo), Siv Andresen (Det psykologiske fakultet, Universitetet i Bergen) og Tommy Olsen (Senter for stamming og løpsk tale, Lillestrøm).

På 1990-tallet hadde NIFS et faglig utvalg bestående av kjente logopednavn som Solveig Slinde og Karin Eikeland, før det ble satt på pause i 1999.

I mange år har NIFS hatt et godt samarbeid med logopedene. Eksempler på samarbeid er foredrag ved logopedutdanningen i Oslo, Bergen, Bodø og Tromsø, lokallag i Norsk logopedlag (NLL) og foreldre og barn-grupper i PP-tjenesten, og vi har en fast spalte i Logopeden (tidsskriftet til NLL). Logopedene melder seg på arrangementene våre og vi utveksler synspunkter og erfaringer.

Faglig utvalg (FU) skal blant annet:

- Komme med faglige innspill/råd i saker slik at organisasjonen holder seg oppdatert
- Være et referansepunkt i interessepolitiske saker
- Bidragsyttere i brosjyrer/prosjektarbeid der det skulle passe

Samarbeidet med det nye utvalget kan så langt karakteriseres som vellykket, og vi ser frem til et tettere samarbeid i 2019.

Logopedutdanning (foredrag og masteroppgaver):

I dag utdannes det logopeder ved Universitetet i Oslo (UiO), Universitetet i Bergen (UiB), Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU), Universitetet i Nordland (Bodø) (UiN) og Universitetet i Tromsø (UiT). Alle disse utdanningsløpene er satt sammen forskjellig på grunn av ulike opptakskrav. NIFS mener at det er viktig at logopedstudenter får nok basiskunnskap om taleflytvansker i fellesdelen av utdanningsløpet og ønsker selvfølgelig at flere studenter også fordypet seg innenfor og skriver en masteroppgave om taleflytvansker. NIFS har de siste årene

vært behjelpelig med å videresende forespørsler om deltakelse til masterprosjekter til medlemmene våre, og vi lar logopedstudenter publisere og be om informanter/intervjuobjekter til masteroppgavene sine på Facebook-gruppen vår etter innvilget forespørsel.

NIFS fortsetter det viktige samarbeidet med logopedutdanningene. Nytt av 2018 er at vi har sendt ut en henvendelse til samtlige læresteder om at vi ber dem kontakte NIFS sentralt ved ønske om foredrag om stamming og/eller løpsk tale. Dette fordi styret ønsker en bedre oversikt over hvem som gjør hva, samt en bedre koordinering av hva slags informasjon som gis ut om taleflytvansker og om NIFS, når det oppdraget gjøres på vegne av NIFS.

I 2018 holdt vi foredrag ved følgende læresteder:

- Universitetet i Tromsø (Stig Henriksen)
- Universitetet i Bergen (styremedlem Ole Jørgen Hess og tidligere styreleder Kjell Sandvik Jensen)
- Universitetet i Nordland (Ronny Hansen og Terje Mathisen)
- Universitetet i Oslo (styreleder Martin Aasen Wright)

I tillegg har styreleder holdt foredrag for studentene i Oslo i forbindelse med en filmkveld (visning av «Kongens tale») og under en foreldre-og-barn-gruppesamling ved PP-tjenesten på Ensjø i Oslo.

Norsk logopedlag:

Utover Faglig utvalg og foredrag, har vi fortsatt med den faste spalten i Norsk tidsskrift for logopedi (Logopeden), som er medlemsbladet for Norsk logopedlag (NLL), en fast spalte vi har hatt siden 2015. Bladet kommer fire ganger i året, og i spalten tar vi opp tema og spørsmål som vi er opptatt av, og som er relevant for logopeder å kjenne til.

Samarbeidsfora i regi av Statped:

NIFS har gjennom 2018 vært representert i Nasjonalt brukerråd og Samarbeidsråd for språk / tale. Leder Martin Aasen Wright har vært NIFS sin representant til Nasjonalt brukerråd og nestleder Oscar Aaslund Hovin har vært NIFS sin representant i Samarbeidsråd for språk / tale.

Andre interessepolitiske arenaer:

NIFS har ikke hatt arbeidskapasitet til å delta på andre interessepolitiske arenaer i 2018. Dette skyldes i hovedsak at møter holdes på dagtid, det vil si i arbeidstiden/studietiden.

7. Likepersonsvirksomheten

Gjennom året har NIFS sine likepersoner blitt kontaktet av personer som har ønsket å snakke med andre i samme situasjon. Den største likepersonsarenaen er fortsatt våre arrangementer, men vi jobber for at alle lokallag skal ha minimum 2 likepersoner, slik at tilbudet utvides ut mot medlemmene. Målet er at alle medlemmene skal ha en likeperson i geografisk nærhet. Under Høstweekend i Bergen hadde NIFS en likepersonsopplæring og vi fikk lært opp totalt fem nye likepersoner.

8. Informasjon

Presse:

En av de viktigste oppgavene vi som interesseforening har, er å bidra til faktabasert og balansert informasjon om taleflytvansker, som er stamming og løpsk tale. Vi har mange saker om stamming, langt færre om løpsk tale. Vi skal prioritere løpsk tale mer i 2019. Riktignok er det verdt å nevne at løpsk tale har vært snakket om på riksdekkende radio i 2018, men totalt sett er ikke denne taleflytvansken på langt nær tilstrekkelig prioritert av NIFS, hverken gjennom egne arrangementer eller informasjonsarbeid.

For den internasjonale stammedagen 22. oktober valgte vi å rette søkelyset på barns stamming og betydningen av tidlig innsats. Den viktigste saken for oss var videoreportasjen på NRK Supernytt med fire barn som stammer, og hvor de med egne ord fortalte om hvordan det var for dem å stamme. Samtlige av de fire går til behandling hos logoped Tommy Olsen, medlem av Faglig utvalg.

Generelle pressesaker:

- VG (nyhetsreportasje om Jan Rehman's erfaring med McGuire-programmet, med sitater fra fungerende leder Jon-Øivind Finbråten)
- NRK P1+ Ferievikarene (direktesendt radiointervju med styreleder)

Den internasjonale stammedagen:

- NRK Supernytt (nyhetsreportasje med med Celina Dahl Hasanov, 11 år, Jakob Lynn Castillo Ryen, 10 år, Emile Maitanew Wilondja, 8 år, Kasper Skaugvoll Kvarsnes, 10 år):
- NRK P1 Hordaland (direktesendt radiointervju med styreleder)
- Dagsavisen Nye meninger (kronikk om logopedtilbudet):
- Videointervju på Facebook med Linn Stokke Guttormsen om barn og stamming

Stamposten:

I 2018 gikk Stamposten fra å komme ut med fire numre til å komme ut med to numre i året. På årsmøtet i mars overtok Oddvar Munro-Jenssen som ny redaktør etter Martin Aasen Wright. Liv Goldstein fortsatte som redaksjonsmedlem og Claudia Sjøberg kom inn som nytt medlem av redaksjonen. Begge numrene er temanummer knyttet til årsmøtet og Høstweekend. I vårnummeret var tema «Sjef over egen stemme» mens høstnummeret hadde «Språkets mur» som tema. Siri Olerud står for layout og grafikk. Bladet kommer ut i 500 eksemplarer og blir trykket hos Land Trykkeri AS på Dokka.

Nettsaker og Facebook:

Det ble publisert 19 artikler på stamming.no i løpet av 2018, derav to videosaker og tre kommentarartikler, og for øvrig nyheter om interessepolitikk og arrangementer. På vår offisielle Facebook-side ble det publisert totalt 55 innlegg. Foruten de 19 artiklene fra egen nettside, er det

snakk om korte nyhetsoppdateringer og deling av aktuelle saker fra nyhetsmedier og andre relevante aktører.

Engasjementet fra lesere og følgere kan samlet sett kan oppsummeres som godt, men kan bli betydelig bedre. Vår største utfordring er å vekke interessen og engasjementet hos en yngre lesergruppe. Vi nærmer oss 1200 «likes» og følgere som er en liten økning fra året før.

9. Lokallag

NIFS har ved årsskiftet 2018/19 tre aktive lokallag: Oslo, Trondheim, Bergen og Molde. Styremedlem Ole Jørgen Hess har gjort en meget stor innsats i å holde kontakt med ulike personer og fasilitere nye lokallag. I 2017 vedtok styret at for å ta bedre vare på lokallagene, skal to representanter i året få dekket reise til årsmøtet, hvor det skal holdes workshop for lokallagene.

Trøndelag:

Lokallaget i Trøndelag har hatt fire møter i 2018, deriblant workshop hvor man trente på å ta ordet og snakke foran andre, de har også hatt film og sosialt samvær. Leder: Ståle Wikdahl.

Bergen:

Det ble i løpet av høsten startet lokallag i Bergen, hvor det er ble holdt fire møter 2018. Sosialt samvær har så langt vært mest prioritert. Leder: Ole Jørgen Hess.

Molde:

I Molde ble det startet lokallag våren 2018, og her er det avholdt to møter i 2018 med størst vekt på sosialt samvær. Leder: Stanley Skarshaug.

Oslo:

Oslo lokallag ble startet opp igjen i vår etter å ha ligget nede noen år. Noe vi ser som veldig positivt. De har hatt tre møter i 2018, også mest sosialt. Leder: Ciel Waagenes Udbjørg.

10. Internasjonalt samarbeid

NIFS har vært mindre aktiv på den internasjonale arenaen i 2018 sammenliknet med tidligere år. Vi var representert på Nordisk seminar i Tallinn, Estlands første nordiske arrangement, hvilket er omtalt som et svært vellykket arrangement.

11. Arbeidsmiljø, likestilling og ytre miljø

Foreningen har ikke ansatte. All virksomhet er basert på frivillighet. Foreningen er åpen for begge kjønn. Styret finner det ikke nødvendig å iverksette tiltak knyttet til likestilling. Foreningen forurensrer ikke det ytre miljø.

Oslo, 27. januar 2019

Styret i Norsk interesseforening for stamming og løpsk tale

Martin Aasen Wright

Oscar Aaslund Hovin

Monica Juliebø

Morten Hagen Blokkdal

Ole Jørgen Hess

Claudia Sjøberg

Oddvar Munro-Jensen